

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE I
Mojmírova 5, 041 47 Košice 1

Číslo: 1 Pv 75/21/8802-33
EEČ: 2-63-715-2021

Košice I 14.10.2021

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 39, 040 01 XXXXX, Slovensko

adresa na doručovanie písomností: XXXXX 20, 040 01 XXXXX,
Slovensko

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

najmenej od roku 2008 do dňa 28.02.2021 v spoločnej domácnosti na ul. XXXXX v Košiciach spôsobil svoj manželke XXXXX nar. XXXXX fyzické a psychické utrpenie tým, že jej vulgárne nadával, urážal ju, že je nula, že bez neho je nikto, že nič nedokáže, udieral ju päťou do rôznych častí tela, škrtil ju, vykrúcal jej ruky, v noci ju budil a žiadal od nej pohlavný styk, pričom keď to odmietla vyčítal jej, že ho podvádza a celú noc by jej nedovolil spať, ak by sa nepodvolila, zakazoval jej stretávať sa s rodinou a s kamarátkami, nadmerne ju kontroloval, vymykal ju, neustále ju podozrieval z nevery v dôsledku čoho jej dával nezmyselné príkazy, aby pozerala iným smerom ako ide muž idúci oproti nej, odo dňa 28.02.2021, po tom ako ju vyhodil z domu na XXXXX v Košiciach, do 05.03.2021 v ich spoločnom byte na ul. XXXXX v Košiciach za ňou opakovane chodil a robil jej schválnosti vypínaním

energií, odo dňa 28.02.2021 až doposiaľ jej vypisuje sms správy, že ju bude prenasledovať, že ju v ich spoločnom byte na XXXXX v Košiciach nenechá žiť, že jej bude robiť naprieky, vulgárne jej v nich nadáva, vyhráža sa jej, že chodí ozbrojený, že ho podvádza s iným, že viac neuvidí syna a pod., osočuje ju pred inými ľuďmi, čím týmto svojím konaním vyvoláva u poškodenej XXXXX strach a stres, spôsobuje pocit napätia, vyčerpanosti a ohrozuje jej psychické zdravie

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľka PZ, Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Odboru kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovateľka PZ“) uznesením pod ČVS: ORP-348/2-VYS-KE-2021 zo dňa 15.03.2021 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začala trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a uznesením zo dňa 31.03.2021 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesla obvinenie XXXXX, nar. XXXXX, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Dňa 01.10.2021 bol tunajšej prokuratúre podľa § 209 ods. 1 Trestného poriadku predložený spisový materiál s návrhom vyšetrovateľky PZ na rozhodnutie podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

Preskúmaním vyšetrovacieho spisu bolo zistené, že návrh vyšetrovateľky PZ je dôvodný.

O trestnej činnosti obvineného XXXXX svedčí presvedčivo najmä výpoveď poškodenej XXXXX, pričom skutočnosti ňou uvádzané o správaní obvineného deklarovali aj ostatní svedkovia ako bývalá manželka obvineného XXXXX, suseda XXXXX a v neposlednom rade aj spoločná dcéra poškodenej a obvineného XXXXX, ktorá popísala agresívne, panovačné a majetnícke správanie obvineného a bola priamym svedkom útokov jeho osoby na poškodenú, kedy ju škrtil, kopal na zem a dopúšťal sa ďalšieho agresívneho konania voči jej osobe, kedy bol „hrubý a bezcitný“.

Výsluchmi svedkov bolo preukázané konanie obvineného, ktorý poškodenej spôsoboval jednak fyzické utrpenie, keď vo svojej výpovedi na viacerých miestach poškodená popísala, že ju obvinený bil päťami do oblasti tváre, brucha, škrtil ju rukami, zapichol jej špáradlo do chrbta v dôsledku čoho musela byť poškodená ošetrovaná, spôsoboval jej modriny ako následok jeho fyzických atakov. Poškodená taktiež popísala neustále verbálne urážanie, osočovanie, ponižovanie, kedy jej obvinený adresoval vulgárne pomenovania ako „kurva“, „štetka“, „sviňa“, že jej menejcenná, nula a pod. Poukázala aj na nezmyselné obviňovanie z nevery obvineného, ktorý jej dával nezmyselné príkazy, aby sa pozerala tým smerom akým on chce, aby nepozerala po mužoch a aj napriek splneniu tohto príkazu ju upodozrieval z nevery. V rozsiahlych výpovediach sa tiež poškodená venovala tomu, ako ju obvinený budil s úmyslom sexuálneho uspokojenia, čomu sa podvolila, pretože v opačnom prípade by robil obvinený „cirkus“ a nedovolil by jej v noci spať

a opätovne by jej vykrikoval, že je mu neverná. Zo strachu poškodenej z obvineného mu tolerovala všetky útoky, verbálne alebo neverbálne s tým, že si myslela, že sa to jedného dňa zlepši. Nikdy obvineného neprovokovala, avšak práve naopak, stále sa submisívne prispôsobila. Z jej výpovede je zrejmé, že obvinený bol majetnícky, panovačný a žiarlivý, pričom ju intenzívne napádal fyzicky aj psychicky, nadmerne ju kontroloval, izoloval od rodiny a známych svojím správaním. Rozsiahle útoky na osobu poškodenej rôzneho charakteru sú podopreté aj svedeckými výpoveďami svedkov ako napríklad fyzické násilie, ktoré bolo popísané poškodenou deklaruje aj svedkyňa XXXXX, ktorá počas svojho výsluchu uviedla, že raz si všimla na krku poškodenej stopy po škrtení, pričom sa na to poškodenej pýtala a ona teda potvrdila, že jej to spôsobil obvinený. Tiež sa vyjadrila k tomu ako obvinenému prekážalo, že sa s ňou poškodená stretávala. Deklarovala aj správanie obvineného, ktorým poškodenú kontroloval a sama zažila napríklad to, že keď sa aj s poškodenou stretla na ulici a chvíľku sa rozprávali, tak jej obvinený už volal, že kde je, pretože je vonku dlho, všimla si tiež ako ju pozoroval z okna a poškodená sa len otáčala, či tam náhodou zase nie je. Bola tiež svedkom incidentu, kedy poškodenej asi 7 rokov dozadu vyčítal ako veľmi sa poškodená „kurví“ a pod. Poškodená sa jej raz zdôverila aj s tým, že jej obvinený zakázal stretávať sa s rodinou a nebola ani na pohrebe svojej matky, pretože nemohla. V neposlednom rade je priamym svedkom spolužitia obvineného a poškodenej výpoveď dcéry XXXXX, ktorá žila spolu s rodičmi na ulici XXXXX v Košiciach až do odchodu na vysokú školu. Menovaná bola svedkom urážok obvineného, ktorý vykrikoval poškodenej, že je „štetka“, „chodí sa kurviť po nociach.“ V ich domácnosti sa stávalo, že poškodenú udieral päťami v dôsledku čoho spadla na zem, pričom obvinený s útokom neprestal, kopal do nej alebo ju trhal za vlasy a škrtil rukami. Správanie svojho otca, teda obvineného popísala ako hrubé, agresívne a nebezpečné. Na poškodenej detekovala strach, úzkosť a smútok, ktoré v nej vyvolávalo správanie obvineného. Poukázala aj na to, že obvinený zakázal poškodenej stretávať sa s rodinou a ak si aj nejakú kamarátku našla, tak po čase jej zakázal stretnutia s ňou. Na margo osobnosti obvineného poukazujem aj na výsluch bývalej manželky obvineného XXXXX, ktorá si zažila spolužitie s obvineným a opísala ho ako „psychický teror.“ Nielen, že bol podobne žiarlivý a majetnícky a vulgárne sa vyjadroval na jej adresu pomenovaniami „kurva“ a iné ako to bolo počas spolužitia s poškodenou, ale taktiež jej adresoval aj fyzické útoky, facky, údery a pod.. Vypovedala aj k tomu, ako ju obvinený podozrieval z nevery s jeho bratom. Obvineného nevykreslila ako agresívny typ len jeho bývalá manželka XXXXX, ale aj suseda svedkyňa XXXXX a o jeho konfliktnej povahe má vedomosť aj svedkyňa kamarátka poškodenej XXXXX, aj keď sa k spolužitiu obvineného s poškodenou vyjadriť nevedela a stručné informácie ohľadom správania obvineného mala len od poškodenej. V dôsledku konania obvineného je poškodená ambulantnou formou psychiatricky liečená u XXXXX pretože ako uviedla bez medikamentóznej liečby by zo strachu nad správaním obvineného nemohla zaspáť a ráno fungovať. Ďalším dôkazom, ktorý bol zabezpečený je znalecký posudok č. 17/2021 vypracovaný znalcom z odboru psychológia, v ktorom znalec konštatuje, že konanie obvineného spôsobovalo poškodenej jednak fyzické, ale aj psychické utrpenie. Na základe spisového materiálu a znaleckého vyšetrenia sa znalec vyjadril, že sa obvinený voči poškodenej správal majetnícky, obmedzujúco, žiarlivo, neraz fyzicky agresívne so sklonom potlačiť v nej akýkoľvek prejav samej seba a plne sa musieť prispôbiť jeho potrebám, čo poškodená pociťovala ako ťažké príkorie. Pozoroval na jej výraznú úzkostnú symptomatiku (až zaplavujúceho charakteru) a taktiež enormnú (najmä psychickú) únavu až vyčerpanie z neustálych žiarlivostných

a prenasledovaco- obmedzovacích výčinov obvineného. Znalec zobral v úvahu, že obvinený poškodenú systematickým spôsobom „odrezal“ od sociálnych kontaktov, že z nej urobil na sebe plne závislú osobu (ekonomicko-materiálne), že na ňu mnohokrát fyzicky zaútočil, že ju ponižoval a podceňoval, že jej obmedzoval možnosti dôstojne žiť (vypínanie elektriny, výmena zámkov a pod.), že jej robil agresívno - žiarlivostné scény, že sa jej opakovane vyhrážal vyhodením z domu, že si vyžadoval sexuálne uspokojenie, a že jej potreby nebral nikdy do úvahy, preto vyjadril presvedčenie, že jej týmto enormne ovplyvnil a sťažil obvyklý spôsob života a taktiež, že tieto znaky spĺňajú definíciu týranej osoby.

Na základe návrhu vyšetrovatelky PZ sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Košice I vydal príkaz na vyšetrenia duševného stavu obvineného XXXXX pod sp. zn. 7Tp 9/2021 dňa 28.05.2021. Následne bola uznesením vyšetrovatelky PZ zo dňa 09.06.2021 do konania pribratá znalkyňa z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie XXXXX.

Zo záverov jej znaleckého posudku č. 57/2021 okrem iného konštatuje, že obvinený **v čase spáchania trestného činu trpel vážnou duševnou poruchou, a to bludovou poruchou**, vplyvom ktorej došlo k významnému ovplyvneniu jeho správania a konania. Táto porucha sa u obvineného prejavuje poruchami myslenia ako sú bludné produkcie - paranoidný, žiarlivecký a megalomanský blud, jeho konanie je pod vplyvom týchto bludných obsahov, bez pocitu akejkoľvek sebaregulácie. Obvinený v čase spáchania skutku vzhľadom na svoj duševný stav - prítomnosť duševnej poruchy, **nebol schopný rozpoznať protiprávnosť svojho konania, jeho rozpoznávacie schopnosti boli vymiznuté**. U obvineného vplyvom duševnej poruchy **došlo v čase skutku k vymiznutiu ovládacích schopností**. Obvinený v súčasnosti trpí vážnou duševnou poruchou, a to bludovou poruchou, ktorá sa u obvineného prejavuje poruchami myslenia ako sú bludné produkcie - paranoidný, megalomanský blud, táto porucha významne ovplyvňuje jeho správanie a konanie, pričom v jej dôsledku **nedokáže dostatočne chápať zmysel trestného konania**. Pobyť obvineného na slobode bez adekvátnej liečby by mohol byť nebezpečný pre spoločnosť, vzhľadom na vážnu duševnú poruchu je liečba dlhodobá až celoživotná, pri ktorej však môže dôjsť mnohokrát len k čiastočnému ovplyvneniu prejavov ochorenia - bludov. Vzhľadom na aktuálny duševný stav obvineného a skutočnosť, že po ukončení ambulantnej ochrannej liečby už nenavštevoval psychiatra, **aktuálne chýba náhľad na svoje ochorenie, preto odporučila obvinenému uložiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou**. Súčasťou znaleckého posudku je aj lekárska správa XXXXX psychiatricky UNLP KE, Rastislavova č. 43 zo dňa 02.03.2021, ktorá potvrdila, že obvinený bol liečený v ich ambulancii od r. 2006 do r. 2014, hospitalizovaný bol od 31.05.2003-20.06.2003 ako akútna porucha s príznakmi schizofrénie.

Vzhľadom na vyššie uvedenú diagnózu, ktorá bola prítomná u obvineného aj v čase spáchania skutku, obvinený **nevedel ovládať svoje konanie a nevedel rozpoznať ani jeho protiprávnosť**, a teda možno vyvodiť právny záver, **že je nepričetný**.

Nepričetnosť, ako jednu z okolností vylučujúcich trestnú zodpovednosť, upravuje ustanovenie § 23 Trestného zákona, v zmysle ktorého *"kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho*

protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak".

V zmysle ustanovenia § 215 ods. 1 písm. e) Trestného zákona prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Akceptujúc závery znaleckého posudku znalkyne z odvetvia psychiatrie bolo skonštatované, že obvinený je a aj v čase spáchania skutku **bol nepríčetný**, pretože v zmysle ustanovenia § 23 Trestného zákona bolo naplnené tak biologické kritérium nepríčetnosti (znalkyňou konštatovaná vážna duševná porucha psychotického charakteru, a to trvalú poruchu s bludmi - F22.0 podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb MKCH 10), ako aj psychologické kritérium (absencia rozumovej/rozpoznávacej, ako aj ovládacej/určovacej zložky).

V intenciách vyššie uvedeného mám za to, že zákonné podmienky pre zastavenie trestného stíhania v zmysle § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku boli naplnené, a preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Peter Kanárik
prokurátor